

Haram Nazar Hurafesi Geleneksel Anlayışın Eleştirisi Ve Kuranın Mesajı

– muhammed-ridvan-kaya · 25 Nisan 2025

İslam'da ahlakî ve toplumsal kuralların temelini Kur'an-ı Kerim oluşturmaktadır. Ancak, zamanla bu kuralların yanlış yorumlanması ya da bağlamından koparılması, bazı hurafelerin doğmasına sebep olmuştur. Bu makalede, "haram nazar" kavramı, Kur'an ayetleri ışığında incelenecek, yanlış anlamaların önüne geçilmesi için ayetlerin siyak ve sibak bağlamında değerlendirilmesi sağlanacaktır. Zinaya Yaklaşmayın: İsrâ Suresi 32. Ayetin Analizi

"Ve zinaya yaklaşmayın şüphesiz o çirkin bir günah ve çok kötü bir yoldur."(İsrâ Suresi, 32. Ayet) Bu ayet genellikle, karşı cinse bakmayı haram kılmak için bir temel olarak gösterilmektedir. Ancak, ayeti bağlamında ele alırsak, İsrâ Suresi'nin 23-38. ayetlerinde, genel ahlakî prensiplerin işlendiğini görürüz. Bu bölümde, yetim hakkını gözetmek, kibirden uzak durmak, ölçü ve tartıda adaleti sağlamak gibi emirler verilmiştir. Zinaya yaklaşılmaması da bu ahlakî kaidelerden biridir ve bireylerin toplumu yozlaştırıcı davranışlardan uzak durmasını öğütler.

Ayette, "zinaya yaklaşmayın" denerek, sadece zina fiili değil, zinaya götüren yolların da kapatılması emredilmektedir. Ancak bu ifade, doğrudan kadınlara ya da erkeklere bakmayı haram kılmamaktadır. Zinaya yol açan esas unsurlar, toplumda genelevlerin ve ahlaksız sitelerin açık kalmasına izin verilmesi gibi yapısal problemlerdir. Ayeti bağlamından koparıp, karşı cinse bakmayı haram kılmak, metnin anlamını çarpıtmaktır.

Gözlerin Kaçındırılması: Nûr Suresi 30. Ayetin İncelemesi

"Müminlere söyle gözlerini sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar bu onlar için daha hayırlıdır. Şüphesiz Tanrı yaptıkları her şeyden haberdar olandır."(Nûr Suresi, 30. Ayet)

Bu ayet, müminlere gözlerini haramdan çevirmelerini ve iffetlerini korumalarını emretmektedir. Ancak burada haramdan çevirmek ifadesi, karşı cinse bakmayı değil, genel anlamda harama yönelmeyi kapsamaktadır. Nitekim, haram sadece kadınlara bakmakla sınırlı değildir; domuz etine, alkol şişesine ya da bir günaha yönelten herhangi bir şeye bakmak da aynı kapsamda değerlendirilebilir.

Ayette, "karşı cinse bakmayın" diye açık bir hüküm bulunmamaktadır. Ayetin bağlamında, iffetli yaşamın teşvik edildiği ve haram fiillerden uzak durulmasının gerektiği vurgulanmıştır. Kur'an'da farz ve haram hükümleri, açık ve net bir şekilde belirtilir. Bu nedenle, ayeti bağlamından kopararak, kadınlara ya da erkeklere bakmayı haram olarak yorumlamak doğru değildir.

Ahzâb Suresi 52. Ayet: Nebimiz Muhammed'in Kadınlara Bakışı

"Bundan sonra kadınlar ve bunları başka eşlerle değiştirmen onların güzelliği sana hayranlık verse de antlaşmayla sahip oldukların hariç helal değildir. Ve Tanrı her şey üzerine denetleyicidir."(Ahzâb Suresi, 52. Ayet)

Bu ayet, Nebimiz Muhammed'in eşleri ve evlilik hükümleri ile ilgilidir. Ancak burada önemli bir ayrıntı bulunmaktadır: Nebimiz Muhammed'in, kadınların güzelliklerinden etkilenebildiği ifade edilmektedir. Eğer kadınlara bakmak haram olsaydı, Nebimiz Muhammed'in kadınların güzelliği hakkında fikir

yürütmesi mümkün olmazdı.

Kadınlara bakmanın haram olduğu iddia edilseydi, bu hüküm ayrıca bir ayetle açıklanırdı. Örneğin, Nebimiz Muhammed'in eşleriyle evlenmenin haram olduğu gibi bir hüküm, açıkça ifade edilmiştir. Ancak kadınlara bakmakla ilgili böyle bir ayet bulunmamaktadır. Bu da, kadınlara bakmanın haram olmadığını, önemli olanın niyet ve bakışın mahiyetinin olduğunu göstermektedir.

Kadınlara ya da erkeklere bakmanın haram olduğu şeklindeki anlayış, Kur'an'da dayanağı olmayan bir hurafedir. İslâm'da temel ahlaki prensipler, bireylerin zinadan, iftira, hırsızlık ve adaletsizlik gibi kötü davranışlardan uzak durmasını emreder. Ancak, gözlerin harama çevrilmesinden kasıt, genel anlamda ahlakî yozlaşmayı önlemek ve toplumu bu tür davranışlardan korumaktır.

Kadınlara bakmak haram olsaydı, Kur'an bunu açık bir şekilde belirtirdi. Nebimiz Muhammed'in kadınların güzellikleri hakkında fikir yürütmesi, bu konuda bir haram hükmü olmadığını desteklemektedir.

Önemli olan, bakışlarımızın mahiyetidir. Eğer bir bakış, niyeti kötüye yönlendiriyorsa, bu durumda harama dönüşebilir. Ancak karşı cinse bakmanın doğrudan haram olduğu iddiası, Kur'an'ın bütüncül mesajıyla çelişmektedir.

Toplumun ahlakî temelini güçlendirmek, hurafelerden arınmış, Kur'an'ın gerçek hükümleriyle yaşamakla mümkündür.